

Asia: HE 98/2025 vp – Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Vastaanottaja: Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Päiväys: 2.10.2025

Elinkeinoelämän valtuuskunnan asiantuntijana kiitän lausuntopyynnöstä ja esitän ehdotetuista veromuutoksista seuraavat huomiot.

Työn verotuksen keventäminen on perusteltua

Hallituksen esittämät työn verotuksen kevennykset sekä tuloverotukseen että avainhenkilöverotukseen ovat kannatettavia. Huippututkijoiden tai kansainvälisten yritysten avainhenkilöiden työskentely on harvoin sidottu tiettyyn paikkaan. Työelämä ja maailmanpolitiikka ovat murroksessa, ja Suomen väestö vanhenee. Näissä olosuhteissa Suomen on järkevää siirtyä hyväpalkkaisen työn verotuksessa maltillisemmalle tasolle.

Esitetyn marginaaliverojen alentamisen myötä korkeimmat palkkojen marginaaliverot alenevat Ruotsin tasolle. Veronkevennysten myötä kuilu korkeiden ansiotulojen ja pääomatulojen verotuksen tason välillä kapenee, mikä vähentää kannustimia verosuunnitteluun. Kevennys alentaa osaltaan myös ansiotulona verotettavien osinkojen verotaakkaa, mikä hieman keventää aineettomiin investointeihin kuten osaamiseen perustuvien voittojen verotusta.

Taloustieteilijät ovat arvioineet, että veronkevennyksillä on positiivinen vaikutus työn tekemisen kannustimiin. Kireä verotus vaikuttaa negatiivisesti aineettomiin investointeihin ja työntekijöiden urakehitykseen. Korkeiden rajaverojen eli lisätulojen kireän verotuksen haittavaikutukset ovat aiemmin arvioitua suuremmat erityisesti korkean tuottavuuden työntekijöiden osalta.¹

¹ Kuusi, Kotamäki ja Kirkko-Jaakkola. Talous takalukossa. Suomen korkeiden rajaverojen ongelma. Etna Raportti N:o 158.

EVA:n kevään 2024 Arvo- ja asennetutkimuksessa kartoitettiin suomalaisten näkemyksiä ansiotuloverotuksen mahdollisen alentamisen vaikutuksista omassa elämässä.² Joka neljäs suomalainen (23 %) arvioi, että tekisi todennäköisesti nykyistä enemmän töitä, jos verotusta alennettaisiin tuntuvasti. Yrittäjistä suurempi osuus, 37 prosenttia, tekisi todennäköisesti nykyistä enemmän töitä, jos ansiotuloverotusta kevennettäisiin. Yrittäjillä on käytännössä muita paremmat mahdollisuudet vaikuttaa työmääräänsä joustavasti lyhyelläkin aikavälillä. Vain harva suomalainen (10 %) arvioi vähentävänsä työntekoaan mahdollisten veronkevennysten myötä.

Kevään 2025 Arvo- ja asennetutkimuksen mukaan enemmistö suomalaisista (59 %) suhtautuu myönteisesti ehdotukseen ansiotuloveron alentamisesta siten, ettei kenenkään tarvitsisi maksaa lisätuloista puolta enempää veroa.³ Kansainvälisen valuuttarahaston mukaan ansiotulojen marginaaliveroasteen tulisi olisi olla enintään 44 prosenttia.⁴ Työn verotukseen jää siten edelleen keventämisen varaa.

Sekä avainhenkilöverotuksen soveltamisajan pituus että lähdeveron taso verrattuna lähtömaan verotuksen tasoon vaikuttavat Suomeen työskentelemään tuleminen ja tänne jäämisen todennäköisyyteen.⁵ Esityksen mukaan myös Suomen kansalainen voi jatkossa päästä tietyin edellytyksin avainhenkilölain soveltamisalaan kahdeksi vuodeksi. Muutos on kannatettava. Kahden vuoden aikaraja on kuitenkin lyhyt ulkomaisten kansalaisiin sovellettavaan seitsemän vuoden aikarajaan nähden. Sitä olisi hyvä pidentää samalle tasolle ulkomaan kansalaisten kanssa tai ainakin aiemmin avainhenkilöverotuksessa sovellettuun neljään vuoteen. Lakimuutoksia olisi hyvä soveltaa myös vuoden 2025 puolella alkavaan työskentelyyn, jotta aikaraja ei muodostaisi estettä Suomessa työskentelyn aloittamiselle mahdollisimman pian.

Yrityksiä edustavien järjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuutta pitää selkeyttää

Yrityksiä edustavien järjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden rajat jäävät hallituksen esityksestä epäselviksi. Koska kyseessä on poikkeus elinkeinotoimintaan liittyvien menojen yleisestä vähennyskelpoisuudesta ja veronkorotusriski vääristä tulkinnoista lankeaa järjestöjen sijaan jäsenille, vähennyskeltvottomuudesta on säädettävä mahdollisimman yksiselitteisesti.

² Kujanpää (2024). Ansiotuloverotuksen keventäminen innostaisi keskiluokkaa säästämään – neljännes suomalaisista kasvattaisi myös työpanostaan. <https://www.eva.fi/blog/2024/06/19/ansiotuloverotuksen-keventaminen-innostaisi-keskiluokkaa-saastamaan-neljannes-suomalaisista-kasvattaisi-myoos-tyopanostaan/>

³ Kujanpää, E. (2025). Suomalaiset ovat valmiita veronkevennyksiin talouskasvun edistämiseksi.

<https://www.eva.fi/blog/2025/04/19/suomalaiset-ovat-valmiita-veronkevennyksiin-talouskasvun-edistamiseksi/>

⁴ IMF (2017). Tackling Inequality. Kansainvälinen valuuttarahasto, Fiscal Monitor, World Economic and Financial Surveys 17.

⁵ Kauhanen, A., Maczulskij, T., Riukula, K. ja Ropponen, O. (2024). Ulkomaiset osaajat Suomessa. Etlä raportti n:o 154.

Ehdotetun EVL 16 §:n 12 kohdan mukaan vähennyskeltottomuus koskisi *jäsenmaksuja sellaisessa yhdistyksessä tai muussa oikeushenkilössä, jolla on sen omien sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita tai jonka säännöt tai yhtiöjärjestys ovat niin yleisluonteisia, että ne kattavat myös työmarkkinatoimintaan liittyvien tavoitteiden edistämisen*. Säännöskohtaisissa perusteluissa (s. 80)

vähennyskelpoisuudelle asetetaan kuitenkin epämääräinen ja esimerkinomainen yhdistyksen tarkoitukseen liittyvä lisäkriteeri: *vähennyskelpoisia olisivat jatkossa lähinnä vain jäsenmaksut sellaisissa yritystoiminnan edistämiseen tähtäävissä yhdistyksissä ja muissa oikeushenkilöissä, joiden tarkoituksena olisi esimerkiksi tietyn teknologian käyttöönoton edistäminen ja joiden säännöt eivät mahdollistaisi niiden edistävän työmarkkinatoimintaan liittyviä tavoitteita*. Tällaista yhdistyksen tarkoitukseen liittyvää lisäkriteeriä ei mainita lakitekstissä. Jos vähennyskelpoisuudelle on tarkoitus asettaa muitakin kriteerejä kuin työmarkkinatoimintaan liittyvien tavoitteiden edistämisen poissulkeminen yhdistyksen säännöissä, näistä kriteereistä tulee säätää selvästi lakitekstissä eikä esimerkinomaisesti hallituksen esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa.

Kuten hallituksen esityksessä on todettu, yksittäisen jäsenmaksua maksavan yrityksen voi olla haastavaa selvittää, onko sen maksama jäsenmaksu vähennyskelpoinen vai ei. Sääntömääräyksen olemassaolo on selkeä ja yleensä myös jäsenyrityksen tarkistettavissa oleva kriteeri maksun verovähennyskelpoisuudelle. Kriteerien säätämisessä on otettava huomioon, että muutos koskee yrityskenttää erittäin laajasti, ja sitä joutuvat tulkitsemaan erilaisten jäsenmaksujen osalta kymmenettuhannet yritykset ja elinkeinonharjoittajat.

Työsuhdepolkupyörien verotusarvon laskentaa pitää yksinkertaistaa

Esityksessä ehdotetaan poistettavaksi työsuhdepolkupyörien verovapaa etu korkeintaan viiden vuoden siirtymäajan myötä. Koska kyseessä on ollut arvoltaan melko vähäinen etu, korkeintaan 1 200 euroa vuodessa, tulisi sen poistamisesta aiheutua mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa työntekijöille, työnantajille ja viranomaisille.

Verohallinnon luontoisetupäätöksen 27 §:n mukainen polkupyöräedun käyvän arvon laskentatapa on erittäin monimutkainen. Se myös johtaa erilaisiin verotusarvoihin samanhintaiselle pyörälle riippuen siitä, miten kukin työnantaja on edun järjestänyt. Selkeintä olisi, jos Verohallinto määrittäisi työsuhdepolkupyörän verotusarvoksi kiinteän kuukausittaisen arvon puhelinetua vastaavalla tavalla. Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä olisi hyvä mainita tarpeesta yksinkertaistaa verotusarvon laskentaa luontoisetupäätöksessä.

Työnantajan maksaman oikeudellisen neuvonnan kustannusten verokohteluun ei pidä liittää Verohallinnon tehtäväksi lankeavaa tahallisuusarviointia

Esitetyn TVL 69 e §:n mukaan työnantajan maksamisesta oikeudellisen neuvonnan kustannuksista ei pääsääntöisesti jatkossa synny työntekijälle veronalaista etua, kunhan työnantajalla on intressi maksaa kustannukset ja asia on aiheutunut osana työntekijän työtehtäviä. Muutos on tarpeellinen ja kannatettava.

Oikeudenkäyntikulujen verottomuuden ehdot jäävät kuitenkin osin tulkinnanvaraisiksi. Verottomuus edellyttäisi sitä, että ei ole ilmeistä, että työntekijän olisi tullut mieltää toimintansa lainvastaiseksi jo tekohetkellä (TVL 69 e §:n 1 momentin 3 kohta). Säännöksen perusteella Verohallinnon tehtäväksi tulisi siten arvioida työntekijän toiminnan tahallisuutta verotuksen toimittamisen yhteydessä ainakin jossain määrin. Säännöksen perusteluiden mukaan *arvioinnissa voitaisiin ottaa huomioon esimerkiksi tilanteen äkillisyys, yllättävyys, poikkeuksellisen lyhyt harkinta-aika, tulkinnanvaraisuus, vaihtoehtoisten toimintamallien puuttuminen sekä työnantajan pyyntö, määräys ja ohjeistus*.

Tilannearvio ja työntekijän menettelyn motiivit nousevat luultavasti esiin jo siinä yhteydessä, kun työnantaja tai työnantajan vakuutusyhtiö tekevät päätöksen oikeudellisen neuvonnan kustantamisesta työntekijälle. Ehdotetun säännöksen perusteella Verohallinnon pitäisi siis arvioida vielä erikseen sen jälkeen, kun työnantaja ja mahdollinen vakuutusyhtiö ovat jo päättäneet maksaa asiassa oikeudellista neuvontaa työntekijälle, että miten ilmeistä on, että työntekijän olisi tullut mieltää toimintansa lainvastaiseksi jo tekohetkellä. Voidaan kysyä, mitä lisäarvoa tällaisesta enemmän tai vähemmän subjektiivisesta tahallisuusarvioinnista on, kun verottomuus edellyttää joka tapauksessa sitä, että työnantajalla on intressi maksaa kustannukset ja asia on aiheutunut osana työntekijän työtehtäviä. Toiminnan lainvastaiseksi mieltämisen arviointi sopii erityisen huonosti laiminlyöntirikoksiin, jollaisia esimerkiksi työturvallisuusrikokset usein ovat.

Veronkorotuksen määrittämisen osalta verovelvollisen menettelyn tahallisuuden ja tuottamuksen asteen arvioinnista Verohallinnossa luovuttiin jo vuoden 2018 menettelyuudistuksessa. Tällöin valtiovarainvaliokunnan mietinnössä katsottiin, että *rikosoikeudellinen syyllisyysarviointi sopii ylipäänsä huonosti hallinnollisen ratkaisun tekoon ja verotuksen kaltaiseen massamenettelyyn*.⁶ Lisäksi subjektiivinen tahallisuusarviointi sopii huonosti yhteen verotuksen automatisointipyrkimyksen kanssa. Ehdotetusta TVL 69 e §:n 1 momentin 3 kohdasta tulisi siksi luopua, ja perustaa työnantajan maksamien oikeudenkäyntikulujen verokohtelu pelkästään ehdotetun säännöksen kohtiin 1, 2 ja 4.

⁶ VaVM 26/2017 vp.

ELINKEINOELÄMÄN VALTUUSKUNTA

Emmiliina Kujanpää
johtava veroasiantuntija